

Här Fernand Etgen
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 20. Abrëll 2020

Här President,

esou wéi d'Chamberreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un den Här Educatiounsminister weiderzeleeden.

De Krisenzoustand bréngt grouss Ëmstellungen an och vill Komplikatioune mat sech, dëst esouwuel fir d'Schüler ewéi och fir d'Léierpersonal an d'Elteren. Fir datt d'Schüler dat lafend Schouljoer net verléieren, goufe Weeër gesicht, fir d'Schoul trotz alle krisebedingten Aschränkunge weider lafenzeloossen. Dës Optioun ass awer och mat munche Kompromësser a Problemer verbonnen.

An deem Zesummenhang wéilt ech dem Här Educatiounsminister gär folgend Froe stellen:

1. Och an der Grondschoul gëtt zur Zäit staark op d'Technologie gesat, also konkret och op d'Informatik, fir d'Schüler trotz den Ëmstänn weider ze enseignéieren.
  - Gouf dobäi séchergestallt, datt all Schüler iwwert déi néideg technologesch Viraussetzunge verfüügt, fir un där neier Unterrechtsform vollstänneg kënnen deelzehuelen?
  - Gouf et Schüler, déi net déi néideg Viraussetzungen haten? Wéi vill därer Fäll gouf et a wat gouf hei ënnerholl? Wat gëtt gemaach, fir kee Schüler ze benodeelegen?
2. Fënnt den Här Minister, datt – esou wichteg d'Technologie an den Internet haut och ëmmer sinn – weiderhin och nach aner, méi traditionell Informatiouns- a Wëssensquellen hir Wichtigkeet am Unterrecht behale mussen?
3. Wéi steet den Här Minister, onofhängeg vum Krisenzoustand, zum ëmmer weider verstärkte Gebrauch vun technologeschen Unterrechtsmëttelen am Schoulalldag an am Unterrecht?

4. Huet den Här Minister Bedenke wéinst de wëssenschaftlech bekannte Schied op Kuerz- oder Laangzäit vum iwerméissege Gebrauch vu Computeren an aneren technologeschen a reng visuelle Medien an der Schoul, wéi z. B. d'negativ Auswierkungen op d'Vue (d'Fäegkeet ze gesinn), d'negativ Aflëss op d'Wuelbefannen am Alldag duerch Kappwéi, séiert Ermidde vun Aen a Geescht, Konzentratiounsproblemer, Ënnerentwécklung vun der Feinmotorik a vun der raimlecher Orientéierung, asw.?
5. Ass den Här Minister a Kenntnes iwver d'Wichtigkeet an d'Virdeeler vum Schreiw mat der Hand an dem Liese vum Pobeier fir d'Entwécklung vun der Feinmotorik, esou wéi och fir d'neurologesch Verschaffen a Memoriséiere vun Informatiounen? Ass den Här Minister der Meenung, datt d'Schreiw mat der Hand an d'Liesen um Pobeier dowéinst wichtig sinn, fir dem Schüler seng Entwécklung a Léierfäegkeet? Wa jo, wéi wëll den Här Minister déi Kompetenz bei de Schüler ënnerstëtzen an ausbauen?
6. Fënnt den Här Minister, datt och an dëser aussergewöhnlecher Situatioun de Pobeier eng Méiglechkeet fir d'schoulescht Schaffe bleiwe muss (Aarbechtshefter mat handschrëftlechen Aufgaben an Übungen, eng Aart Broschüren, Liesbicher asw.), esou, datt den Internet, de Computer an all méiglech technologesch Medien de Schoulalldag net vollstänneg dominéieren? Wa jo, wat ass virgesinn, fir datt dëst och reell ëmgesat gëtt?
7. Eng Rei vu Schüler konnten iwver méi laang Zäit net erreecht ginn. Wat woren d'Ursaachen? Wat fir Konsequenzen huet dëst op de Verlaf vun deene betraffene Schüler hirem Schouljoer?

Mat déiwem Respekt,

Fernand Kartheiser
Deputéierten

Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend op d'parlamentaresch Fro Nr. 2066 vum honorabelen Här Deputéierte Fernand Kartheiser

Ad 1)

Wéi den honorabelen Deputéierten an der Aleedung zu senger parlamentarescher Fro ganz richtig ënnersträicht, stellt déi aktuell Situatioun jidderee viru grouss Erausforderungen, déi et an deem Mooss bis elo nach ni goufen. Am Beräich vum Léieren doheem hu sech souwuel d'Schülerinnen a Schüler an hir Elteren wéi och d'Léierpersoune missen a kierzester Zäit ëmstellen, fir datt d'Léieren och dunn nach konnt weidergoen, wéi d'Schoulhaiser hu missen zougemaach ginn. Et ass en enorme kollektiven Effort gemaach ginn, fir dat Bescht aus der Situatioun ze maachen.

D'Decisioun vun der Santé, déi zesumme mat der Education geholl gouf, huet am Interêt vun der Santé publique misse stënterlech geholl ginn, an et gouf just e ganz kuerze Virlaf. Dowéinst konnt am Virlaf vun der Suspensioun vum Unterrecht net direkt séchergestallt ginn, datt all Kand iwwert déi néideg Ekipementer verfügt. Allerdéngs goufen an der Suite all Schüler aus dem Lycée resp. hir Elteren, déi sech mat engem entsprecheden Uleies gemellt hunn, un hir Schouldirektioun verweisen, wou gekuckt ginn ass, datt se no Méiglechkeet en Apparat geléint kritt hunn. Eng sëllege Schüler aus de Lëtzebuerger Grondschoule krute vu Säite vu verschiddene Gemenge bei Bedarf informatesch Material zur Verfügung gestallt. Och sou Initiative wéi *digital-inclusion.lu* hu gehollef, datt iwwer 1.500 Apparater konnten u Jonker verdeelt ginn, déi net deen néidegen Ekipement doheem haten.

Déi informatesch Technologië waren a si beim Enseignement à distance eng ganz grouss Hëllef, well se engersäits d'Méiglechkeete vum Léieren doheem ganz staark erweideren a vereinfachen, an awer och de Kontakt tëschent de Léierpersounen an de Kanner an hiren Elteren ënnerstëtzen. Grad an der Grondschoul, wou d'Kanner nach net déi selwecht Autonomie beim Léieren entwéckelt hu wéi am Lycée, ass et dofir wichteg, datt si och doheem vum Léierpersonal begleet ginn, an dofir eegen sech déi informatesch Technologien an dëser Situatioun besonnesch gutt.

Déi lescht Woche ware fir all déi Bedeelegt och d'Geleeënheet, vill Neies am Ëmgank mat deene Medien ze léieren, an och wann dat dacks vill Gedold an Efforte verlaangt huet, sou huet et dach och dozou gefouert, datt dee Volet vum Léierprozess sécherlech méi séier weidergaangen ass, wéi dat oui den Enseignement à distance de Fall gewiescht wier.

D'Schülerinnen a Schüler, grad wéi och hir Elteren, goufen a ginn an deem Prozess lafend ënnerstëtzt, sief et vum Léierpersonal, sief et vun den Experten, déi bei den Ufroen, déi op der Helpline (8002 90 90) vum Ministère erakommen, hir Hëllef ginn.

Et dierf een och net vergiessen, datt d'Aufgaben an d'Aarbechten, un deenen d'Schülerinnen a Schüler an de leschte Wochen doheem geschafft hunn, net alleguer op engem digitale Support ze maache waren. Et goufen der och eng ganz Rei dovu mat Hëllef vu Bicher an Hefter resp. Blieder gemaach, sou wéi dat och de Fall gewiescht wier, wann d'Schoulen net hätte missen zougemaach ginn.

Ad 2)

No méi wéi 30 Joer Existenz sinn den Internet, an no méi wéi 50 Joer och de Computer, sécherlech och schonns als en traditionelle Medium unzege sinn. Onofhängeg vun esou enger Astufung ass et fir de Ministère wichteg, datt all Léiermedien, déi ganz modern an och déi ganz traditionell, gläichberechtigt nieftenee stinn an adäquat agesat ginn, fir Wëssen ze vermëttelen a Kompetenzen ze entwéckelen. Net den Outil steet am Vierdergrond, mee d'Léiere vum Kand. Sou krut zum Beispill all Kand aus dem Cycle 4.2. ugangs Mee e Buch vum renomméierte Lëtzebuerger Wëssenschaftler Dr. Jean-Luc Lehnert, mam Titel *Die Erde ist mein Raumschiff* vum Ministère heem geschéckt. Donieft fannen d'Léierpersounen um Site www.schouldoheem.lu interaktiv Zousatzmaterialien zu dësem Buch.

Ad 3)

Zanter datt et d'Mënschheet gëtt, huet de Mënsch ëmmer Technologië gebraucht, fir sech weiderzuentwéckelen. De Ministère ass der Meenung, datt am Unterrecht all d'Technologien zum Asaz komme sollen, déi d'Léieren erméiglechen a fërderen. Wat elo déi sougenannten nei Technologien ugeet, sou sollen se do agesat ginn, wou se sënnvoll sinn, fir Léierprozesser ze ënnerstëtzen. De Gebrauch vun den Technologien ass kee Selbstzweck, mee gëtt do recommandéiert, wou en e Virdeel beim Léiere bitt. Dës Kris weist dobäi op dat grousst Potential hin, dat déi nei Technologien hunn am Kontext vun engem differenzéierenden Unterrecht, deem zum Deel muss *à distance* gehale ginn.

Ad 4)

Beim Gebrauch vun Technologien am Alldag an am Unterrecht kënnt et wéi sou dacks am Liewen op eng verstänneg Gewiichtung an e verantworten Ëmgank un. Et gëtt, e gesond Gläichgewicht ze fannen tëschent der digitaler an der analoger Welt. Dofir gëtt och allgemeng an de Schoulen drop opgepasst, datt et net zu engem exklusiven a permanenten Asaz vun digitale Medien kënnt, an d'Schülerinnen a Schüler ginn donieft och encouragéiert, fir sech an hirer Fräizäit u ville sportlechen a kulturellen Aktivitéiten ze bedeelegen, am Hëllef op eng ausgeglachen a gesond Entwécklung. D'Campagne *Bee Balanced*, déi den SNJ schonn 2013 an deem Sënn lancéiert huet, behält och haut nach ëmmer hir Wichtigkeet. A grad déi rezent Sensibilisierungscampagne *Bildschirme in der Familie/Les écrans en famille*, déi am Februar 2020 lancéiert gouf, bitt den Elteren eng grouss Hëllef bei der Erziung vun hire Kanner, wat den Ëmgang mat den digitale Medien ugeet.

Ad 5 a 6)

Wat d'Schreibe mat der Hand ugeet, sou bleift dat selbstverständlech eng wichteg Kompetenz, op déi de Ministère och weiderhi grouse Wäert leet. Dëst gëtt onverännert vu Klengem u gefërdert an och souguer an de Lycéeën op den Tablett-Klassen nach gelieft, wou d'Schüler extra e Stëft hunn, fir kënnen handschrëftlech um Ecran ze schreiwen. Och dat fërdert d'Feinmotorik beim Schreiwen an Zeechnen. Et ass zu kengem Ament virgesinn, fir dat handschrëftlech Schreiwen oder d'Liesen op Pabeier ze vernoléisseggen oder ze reduzéieren. Am Respekt vun der *Stavanger declaration concerning the future of reading* soll et och bei eis am Land esou sinn, datt et weiderhin e gesonde Mix aus digitale Léiermaterialien an aus Unterrechtmaterialien op Pabeier an all eise Schoule gëtt.

Ad 7)

Et huet sech dank der virbildlecher Aarbecht vun den Enseignantinnen an dem enge Kontakt vun dësem mat dem sozio-educative Personal, datt mat an d'Prise en charge vun de Schüler an de Grondschoulen agebonnen ass, erausgestallt, datt an der éischter Phas vum Confinement net all d'Schüler konnten

erreecht ginn. Dëst louch an de meeschte Fäll dorunner, datt d'Famillje verständlecherweis Zäit gebraucht hunn, fir sech der ongewinntener Situatioun unzepassen a sech doheem nei ze organiséieren. Jee no berufflecher Situatioun hunn eenzel Elteren, déi nieft der Betreuung vun hire Kanner dru gebonne si, fir weiderhin hire beruffleche Verflechtungen nozegoen, Zäit gebraucht, fir béides ënnert een Hutt ze kréien. D'Membere vun der Schoulcommunitéit waren dobäi beméit, den Eltere konstruktiv zur Säit ze stoen an et goufen all néideg Efforte gemaach, fir sämtlech Kanner ze errechen a sech eng Demarche ze ginn, fir de Kontakt tëschent der Schoul an de Kanner mat Hëllef op déi spezifesch Situatiounen oprecht ze erhalen.

Bis zum Ufank vum 3. Trimester war d'Unzuel vun de Kanner, déi net konnten erreecht ginn, an all den Direktiounen bis op wéineg Ausnamen zeréckgaangen. D'Direktiounen hunn zesumme mat den Enseignanten a mat de Membere vun der ESEB sech an Equippen organiséiert, fir an eenzelne Fäll d'Schüler mat den Elteren an de Schoulen oder an de Raimlechkeete vun der Direktioun ze gesinn an hinnen hei déi néideg Erklärungen ze ginn, fir datt si d'Aufgaben, déi si dee Moment mat heem kruten, do kéinten ëmsetzen. Zanter dem 20. Abrëll 2020 waren d'Enseignanten ewéi och d'Membere vun der ESEB autoriséiert, fir eenzel Schüler an de Schoulgebaier oder an de Raimlechkeete vun der Direktioun am Respekt vun de sanitären Virgaben ze empfanke, fir hinnen do spezifesch Aktivitéiten unzebidden, déi hire Besoinen ugepasst waren a mat deenen si geziilt gefërdert gi sinn, an déi duerno doheem konnte verdéift ginn. Des Weidere konnten d'Enseignanten an och d'Membere vun der ESEB op ënnerschiddlech Moyenen zeréckgräifen, fir mat de Schüler *à distance* am Kontakt ze bleiwen. Esou goufen zum Beispill eenzel Unterrichtssequenzen via Videokonferenz ofgehalen, zousätzlech Erklärungen de Kanner bei Bedarf via Telefon zoukomme gelooss a Material um Pabeier vun den Enseignanten direkt bei d'Kanner heem geschéckt, esouguer heem gedroen.

Vu déi aktuell Aschränkung gëtt sech op d'Behandele vun de weesentlechen Inhalter beschränkt, déi mäi Ministère fir déi eenzel Cyclen definéiert an den Enseignanten ugangs Abrëll kommunizéiert huet. Fir eventuell entstanen Defiziter nom 25. Mee 2020 esou séier wéi méiglech opzefänken, gouf eng Reorganisatioun vun der *Prise en charge* vun de Schüler an de Grondschoulen op d'Been gesat.